

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-1069
2 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
FITOSANITARIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-1481 2 IR 3 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS PAŠARŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1610
2, 3, 10, 12 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
AUGALŲ SĖKLININKYSTĖS ĮSTATYMO NR. IX-602 2, 3 IR 6 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS AUGALŲ VEISLIŲ APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. IX-618 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS
RESPUBLIKOS PLUOŠTINIŲ KANAPIŲ ĮSTATYMO NR. XII-336
3 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO,
MAISTO ŪKIO IR KAIMO PLĖTROS ĮSTATYMO NR. IX-987
4 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TREŠIAMŲJŲ
PRODUKTŲ ĮSTATYMO NR. XIII-1927 9 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS GENETIŠKAI MODIFIKUOTŲ ORGANIZMŲ ĮSTATYMO
NR. IX-375 8 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS
CHEMINIŲ MEDŽIAGŲ IR PREPARATŲ ĮSTATYMO NR. VIII-1641 14, 18 IR 19
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS
APSAUGOS ĮSTATYMO NR. I-2223 19¹ IR 37 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS LAUKINĖS GYVŪNIJOS ĮSTATYMO NR. VIII-498 12
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS NUODINGŲJŲ
MEDŽIAGŲ PRIEŽIŪROS ĮSTATYMO NR. IX-456 13 STRAIPSNIO PAKEITIMO
ĮSTATYMO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS
ĮSTATYMO NR. VIII-1666 17 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ KODEKSO 589 STRAIPSNIO
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTŲ**

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Įstatymų projektai parengti siekiant konsoliduoti Valstybinės augalininkystės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – VAT) ir Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos (toliau – VMVT) funkcijas ir vykdant Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82, 232 punkto nuostatą „Vykdami valstybės administravimo sistemos pertvarką, mažinsime ministerijų, Vyriausybės įstaigų, valstybės įmonių, viešųjų ir verslą reguliuojančių įstaigų skaičių, panaikindami dirbtinai sukurtas ir perteklines valdymo sritis, kurios dubliuojasi, ir jas įgyvendinančias institucijas“ bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167, III prioriteto „Viešojo sektoriaus efektyvumo ir skaidrumo didinimas“ 3.1.1. darbo „Viešojo sektoriaus įstaigų sistemos (institucinės sąrangos) optimizavimas“, 3.1.2. darbo „Viešojo sektoriaus įstaigų vidinių procesų optimizavimas“ bei 3.1.5. darbo „Strateginio planavimo ir biudžeto formavimo sistemos pertvarka, didinant orientaciją į rezultatus ir užtikrinant finansinį tvarumą“ nuostatas.

Įstatymų projektais siūloma mažinti ūkio subjektų priežiūrą atliekančių institucijų skaičių, konsoliduojant VAT ir VMVT funkcijas.

Priėmus įstatymų projektus VAT bus reorganizuojama skaidymo būdu išdalijant VAT teises ir pareigas VMVT ir Nacionaliniam maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutui (toliau – NMVRVI).

Viešosios įstaigos „Ekoagros“ (toliau – VŠĮ „Ekoagros“) nesiūloma prijungti prie Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, nes Europos Komisijai 2015 metais atlikus Lietuvoje auditą (Nr. DG(SANTE)2015-7365-MR) buvo įvertinta, kad VŠĮ „Ekoagros“ atitinka visus Europos Sąjungos ekologinės gamybos sertifikavimo / kontrolės institucijoms keliamus reikalavimus.

VŠĮ „Ekoagros“ visas pajamas veiklai vykdyti uždirba iš sertifikavimo veiklos Lietuvoje bei trečiojoiose šalyse sertifikuodama pagal Europos Sąjungos, VŠĮ „Ekoagros“ ekvivalentiškumo standartą ir pagal Jungtinių Amerikos Valstijų Žemės ūkio departamento (USDA) Nacionalinės ekologijos programos (NOP) reikalavimus, vykdydama patikras pagal privačius standartus ir taip pat pagal pasirašytas bendradarbiavimo sutartis su kitų šalių sertifikavimo įstaigomis.

Prijungus VŠĮ „Ekoagros“ prie Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos ir perėmus tik valstybines funkcijas, Lietuvos ūkio subjektai prarastų galimybę gauti paslaugas pagal privačius standartus ir dėl šios priežasties būtų prarasta šiuo metu sukuriamą pridėtinę vertę ir turimos eksporto rinkos, pavyzdžiui, į JAV, Kanadą, sumažėtų eksportas ir į Europos Sąjungos rinkas. Žemės ūkio ekologiškų produktų sertifikavimas ir sertifikavimas pagal kitų šalių privačių standartų reikalavimus yra svarbūs ateities eksporto klausimai.

Šiuo metu VŠĮ „Ekoagros“ turi susitarimus ir atlieka patikras pagal privačius gerai žinomus Vokietijos („Demeter International“, „Bioland“, „Naturland“) standartus, Šveicarijos rinkai skirtų ekologiškų produktų „Bio Suisse“ standartą, Švedijos rinkai skirtų ekologiškų produktų „KRAV“ standartą, Italijos rinkai skirtų ekologiškų produktų „CCPB“ standartą. Tai suteikia galimybę Lietuvos ūkininkams realizuoti grūdus pirmumo teise ir didesne kaina. Ekologinės gamybos sertifikavimas pagal USDA NOP reikalavimus leidžia ūkio subjektams tiesiogiai be jokių papildomų importo procedūrų gabenti ekologiškus produktus į JAV rinką, taip pat ir į Kanadą. Šiomis galimybėmis domisi vis daugiau ūkio subjektų. Pagal turimą bendradarbiavimo sutartį VŠĮ „Ekoagros“ dalyvauja sertifikavimo procese pagal Kinijos Liaudies Respublikos ekologinės gamybos standartą.

Atkreiptinas dėmesys, kad VŠĮ „Ekoagros“ sertifikuoja ne tik ekologinį ūkininkavimą, maisto produktų gamybą, prekybą, importą, bet sertifikuoja ir ne maisto produktus, tokius kaip kosmetika, tekstilė, eteriniai aliejai.

Be to, atsižvelgiant į naujas Europos Sąjungos reglamentų nuostatas, ateityje bus sertifikuojami ne tik maistui skirti žemės ūkio produktai ar pašarai, bet ir kiti žemės ūkio produktai, tokie kaip bičių vaškas, eteriniai aliejai, nekaršta ir nešukuota vilna, neapdorota oda, todėl tikslinga ekologinės gamybos sertifikavimo kompetenciją išsaugoti vienoje įstaigoje.

Vadovaujantis tuo, kas išdėstyta, parengti šių įstatymų pakeitimo projektai: 1) Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatymo Nr. I-1069 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, 2) Lietuvos Respublikos fitosanitarinės įstatymo Nr. VIII-1481 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo, 3) Lietuvos Respublikos pašarų įstatymo Nr. VIII-1610 2, 3, 10, 12 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo, 4) Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo Nr. IX-602 2, 3 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymo, 5) Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatymo Nr. IX-618 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, 6) Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo Nr. XII-336 3 straipsnio pakeitimo įstatymo, 7) Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymo Nr. IX-987 4 straipsnio pakeitimo įstatymo, 8) Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymo Nr. XIII-1927 9 straipsnio pakeitimo įstatymo, 9) Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymo Nr. IX-375 8 straipsnio pakeitimo įstatymo, 10) Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo Nr. VIII-1641 14, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, 11) Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymo Nr. I-2223 19¹ ir 37 straipsnio pakeitimo įstatymo, 12) Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymo Nr. VIII-498 12 straipsnio pakeitimo įstatymo, 13) Lietuvos Respublikos nuodingųjų medžiagų priežiūros įstatymo Nr. IX-456 13 straipsnio pakeitimo įstatymo, 14) Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 17 straipsnio pakeitimo įstatymo ir 15) Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 589 straipsnio pakeitimo įstatymo.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Žemės ūkio ministerija. Įstatymų projektus parengė vadovaujantis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2019 m. sausio 7 d. įsakymu Nr. 3D-5 „Dėl projekto inicijavimo“ sudaryta darbo grupė (vadovė Žemės ūkio ministerijos Strateginių pokyčių valdymo grupės vadovė Virginija Žoštautienė, tel. 8 5 239 1421, el. p. virginija.zostautiene@zum.lt, tiesioginis rengėjas – Žemės ūkio ministerijos Teisėkūros ir atstovavimo skyriaus vedėjas Andrius Burlėga, tel. 8 5 239 1283, el. p. andrius.burlega@zum.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

VAT yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, įgyvendinanti valstybinę fitosanitarinės, augalų apsaugos, trąšų, augalų dauginamosios medžiagos, pluoštinių kanapių, augalų veislių registravimo ir teisinės apsaugos, grūdų ir jų produktų kokybės gerinimo politiką Lietuvos Respublikoje.

Tam tikros VAT šiuo metu atliekamos funkcijos ir įgaliojimai yra nurodyti įstatymuose arba suteikti Žemės ūkio ministerijos vadovaujantis įstatymais.

Lietuvos Respublikos augalų apsaugos įstatyme nustatyta, kad VAT registruoja augalų apsaugos produktus, išduoda Gerosios augalų apsaugos produktų veiksmingumo bandymų praktikos sertifikatus, išduoda Augalų apsaugos produktų platinimo leidimus, išduoda Įvežimo iš ne Europos Sąjungos valstybių narių ir ne Europos ekonominės erdvės valstybių vienkartinius leidimus, išduoda Vienkartinius leidimus purkšti augalų apsaugos produktus iš oro, taip pat atlieka kitus su tuo susijusius veiksmus, bei nustatoma VAT kompetencija fizinių ir juridinių asmenų veiklos priežiūros srityje.

Lietuvos Respublikos fitosanitarinės įstatyme nustatyta, kad VAT atlieka augalų, augalinių produktų ir kitų objektų fitosanitarinės būklės valstybinę kontrolę, išduoda fitosanitarinius sertifikatus, atlieka fitosanitarinius tikrinimus, suteikta teisė VAT naudoti fitosanitarinės priemonės bei nustatytos VAT pareigūnų teisės tikrinant įvežamus augalus, augalinius produktus ir kitus objektus.

Lietuvos Respublikos pašarų įstatymas numato, kad taip pat valstybinės pašarų kontrolės institucijos yra VMVT ir VAT bei įstatymas nustato abiejų institucijų funkcijas pašarų kontrolės srityje bei institucijų pareigūnų funkcijas ir teises.

Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatyme nustatyta, kad VAT sertifikuoja dauginamąją medžiagą, sudaro ir tvarko Nacionalinį augalų veislių sąrašą, atlieka dauginamosios medžiagos vegetacinius bandymus, kontroliuoja, kad tiekiamai rinkai dauginamoji medžiaga atitiktų teisės aktų nustatytus reikalavimus.

Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme nustatyta, kad Saugomų veislių sąrašą sudaro ir tvarko Saugomų veislių sąrašo tvarkytojas – Žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija. Žemės ūkio ministerija yra suteikusi įgaliojimus tvarkyti sąrašą VAT.

Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatyme nustatyta, kad VAT prižiūri pluoštinių kanapių auginimą, kontroliuoja jų tiekimą rinkai.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymas nustato, kad Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija yra kompetentinga institucija dėl žemės ar miškų ūkio transporto priemonių atitikties įvertinimo ir tipo patvirtinimo bei apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros sistemos plėtros. Vadovaujantis įstatymu Žemės ūkio ministerija nustatė, kad VAT atsakinga už apdorojimo augalų apsaugos produktais įrangos techninės apžiūros sistemos plėtrą.

Lietuvos Respublikos tręšiamųjų produktų įstatymu nustatyta žemės ūkio ministrui pareiga paskirti tręšiamųjų produktų naudojimo priežiūros instituciją.

Lietuvos Respublikos genetiškai modifikuotų organizmų įstatymas nustato, kad genetiškai modifikuotų organizmų ir genetiškai modifikuotų produktų teikimo į rinką saugos kontrolę ir rinkos priežiūrą pagal kompetenciją atlieka Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Žemės ūkio

ministerija ir Sveikatos apsaugos ministerija ar jų įgaliotos institucijos. Žemės ūkio ministerija yra suteikusi įgaliojimus vykdyti šią funkciją VAT.

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme numatyta, kad duomenys ir informacija apie tiekiamus rinkai cheminius augalų apsaugos produktus turi būti teikiami Žemės ūkio ministerijai ar jos įgaliotai institucijai Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka. Tačiau Žemės ūkio ministerija, atsižvelgdama į tai, kad galiojančiuose teisės aktuose jau yra nustatyta duomenų teikimo tvarka, sukurti IT instrumentai rinkti, saugoti ir apdoroti šiuos duomenis bei siekdama sumažinti administracinę naštą ūkio subjektams dėl duomenų teikimo dubliavimo, teisės aktuose nenustatė kitos duomenų teikimo tvarkos nei šiuo metu jau yra nustatyta Aplinkos ministerijos teisės aktuose. Atsižvelgiant į tai, papildomi įgaliojimai nei vienai institucijai nebuvo suteikti. Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymu suteikta teisė VAT pareigūnams tirti juridinių asmenų padarytus pažeidimus, surašyti juridinių asmenų padarytų pažeidimų protokolus ir perduoti bylą dėl ekonominės sankcijos skyrimo nagrinėti vyriausiesiems valstybiniais aplinkos apsaugos inspektoriams dėl augalų apsaugos produktų, sudėtyje turinčių gyvsidabrio, importo į Lietuvos Respublikos teritoriją ir dėl augalų apsaugos produktų, sudėtyje turinčių gyvsidabrio, tiekimo rinkai pažeidimų.

Lietuvos Respublikos laukinės gyvūnijos įstatymas numato, kad į Invazinių rūšių kontrolės tarybą taip pat įtraukiami VAT atstovai.

Lietuvos Respublikos nuodingųjų medžiagų priežiūros įstatymas nustato, kad Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos įgaliota institucija (įgaliojimai suteikti VAT) yra viena iš institucijų, prižiūrinčių veiklą, susijusią su nuodingosiomis medžiagomis. VAT suteikti įgaliojimai prižiūrėti, ar veikla, susijusi su fumigantais, priskiriamais nuodingosioms medžiagoms, vykdoma turint leidimą ir nepažeidžiant veiklos, susijusios su nuodingosiomis medžiagomis, vykdymo sąlygų.

Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatyme numatyta, kad pasienio kontrolės punktuose pagal kompetenciją patikrinimus atlieka ir VAT.

Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekse VAT pareigūnams suteikta teisė pradėti administracinių nusižengimų teiseną, atlikti administracinių nusižengimų tyrimą ir surašyti administracinių nusižengimų protokolus dėl šio kodekso 139, 156, 224 straipsniuose, 308¹ straipsnio 5, 7 dalyse, 312, 337, 338, 341, 342, 505, 507 straipsniuose numatytų administracinių nusižengimų.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma mažinti žemės ūkio ministro valdymo srities ūkio subjektų priežiūrą atliekančių įstaigų skaičių, VMVT konsoliduojant VAT vykdytas funkcijas.

Iš esmės įstatymų projektais nustatoma, kad funkcijas, kurias vykdė VAT, vykdys VMVT, t. y. įstatymuose, kur buvo įvardyta VAT, įvardijama VMVT. Taip pat VMVT nurodoma ir tuose įstatymuose, kur buvo nurodyta, kad tam tikras funkcijas atlieka Žemės ūkio ministerija ar jos įgaliota institucija, kadangi VMVT statusas – Vyriausybės įstaiga ir žemės ūkio ministras negali suteikti įgaliojimų nepavaldžiai įstaigai. Siūlomu teisiniu reguliavimu sumažinus ūkio subjektų priežiūrą atliekančių institucijų skaičių, bus sudarytos prielaidos kompleksiskai gerinti verslo aplinką šalyje, nes verslo sąlygų kontrolė ir ūkio subjektų konsultavimas bus vieningas, aiškesnis ir skaidresnis, taps efektyvesnis skundų, ginčų sprendimas.

Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymas taip pat patikslinamas, atsižvelgiant į tai, kad 2016 metais Valstybinė ne maisto produktų inspekcija prie Ūkio ministerijos buvo prijungta prie Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos ir vadovaujantis Ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 23 d. nutarimu Nr. 921 „Dėl Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos nuostatų patvirtinimo“, Ekonomikos ir inovacijų ministerija ir jos įgaliotos institucijos nevykdo keičiamame Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatymo 19 straipsnyje nustatytos cheminių medžiagų ir preparatų tvarkymo valstybinės kontrolės, todėl siūloma iš įstatymo išbraukti Ūkio ministeriją ir jos įgaliotą instituciją.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Kadangi teisinis reguliavimas nėra keičiamas iš esmės, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikis nevertintas.

Priėmus įstatymo projektą, neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai
Įstatymų projektų priėmimas įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymų projektų priėmimas pagerins verslo sąlygas, sumažėjus verslo priežiūros institucijų skaičiui sumažės administracinė našta verslui bei bus sudarytos sąlygos vieno langelio principui įgyvendinti.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus įstatymų projektus, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo reikalavimų. Įstatymų projektuose nėra įtvirtinta naujų sąvokų ir jas įvardijančių terminų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Priėmus įstatymų projektus, reikės keisti šiuos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimus: 2003 m. gruodžio 31 d. nutarimą Nr. 1706 „Dėl Nuostolių dėl fitosanitarijos priemonių naudojimo dalinio kompensavimo taisyklių patvirtinimo“; 2013 m. lapkričio 27 d. nutarimą Nr. 1111 „Dėl Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro reorganizavimo ir Lietuvos Respublikos fitosanitarinio registro nuostatų patvirtinimo“; 2002 m. rugsėjo 25 d. nutarimą Nr. 1486 „Dėl įgaliojimų suteikimo įgyvendinant Lietuvos Respublikos licencijuotų sandėlių ir sandėliavimo dokumentų įstatymą“; 2016 m. gruodžio 28 d. nutarimą Nr. 1278 „Dėl Administracinių teisės pažeidimų registro reorganizavimo ir administracinių nusižengimų registro nuostatų patvirtinimo“; 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimą Nr. 1458 „Dėl Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašo ir Valstybės rinkliavos mokėjimo ir grąžinimo taisyklių patvirtinimo“; 2003 m. gruodžio 23 d. nutarimą Nr. 1666 „Dėl pasirengimo administruoti Europos Sąjungos žemės ūkio ir žuvininkystės prekybos sistemos priemones“; 2006 m. spalio 11 d. nutarimą Nr. 987 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio garantijų fondo priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“; 2016 m. gegužės 11 d. nutarimą Nr. 475 „Dėl kompetentingų institucijų, atsakingų už Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1143/2014 taikymą, paskyrimo“; 2007 m.

vasario 13 d. nutarimą Nr. 189 „Dėl valstybės institucijų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai priemonių įgyvendinimą, paskyrimo“; 2014 m. liepos 22 d. nutarimą Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“; 2010 m. gegužės 4 d. nutarimą Nr. 511 „Dėl institucijų atliekamų priežiūros funkcijų optimizavimo“; 1998 m. lapkričio 17 d. nutarimą Nr. 1341 „Dėl tarnybinių lengvųjų automobilių biudžetinėse įstaigose“; 1998 m. rugpjūčio 13 d. nutarimą Nr. 1026 „Dėl žemės, suteiktos kaimo vietovėje mokslo ir studijų institucijoms, šių institucijų įsteigtoms viešosioms įstaigoms, organizuojančioms praktinį mokymą ir tyrimus, valstybiniams specializuotiems sėklininkystės, veislininkystės ūkiams ir specializuotoms sėklininkystės, veislininkystės veiklą vykdančioms valstybės kontroliuojamoms akcinėms bendrovėms ir uždarosioms akcinėms bendrovėms, kuriose valstybei priklauso daugiau kaip 1/2 akcijų, naudotojų ir jų naudojamų žemės sklypų dydžių sąrašų patvirtinimo“; 2010 m. spalio 20 d. nutarimą Nr. 1517 „Dėl įstaigų prie ministerijų“; 2008 m. balandžio 24 d. nutarimą Nr. 358 „Dėl ministerijų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos, Vyriausybės įstaigų ir įstaigų prie ministerijų, kitų valstybės institucijų ir įstaigų sąrašo pagal grupes patvirtinimo“; 2017 m. birželio 21 d. nutarimą Nr. 496 „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso įgyvendinimo“; 2018 m. vasario 7 d. nutarimą Nr. 126 „Dėl buhalterinės apskaitos ir personalo administravimo funkcijų atlikimo centralizuotai“; 1999 m. sausio 22 d. nutarimą Nr. 78 „Dėl Prekių vežimo, laikymo ir tikrinimo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pasienio kontrolės punktų teritorijoje esančiose muitinės prižiūrimose uosto komplekso zonose taisyklių patvirtinimo“; 2000 m. spalio 9 d. nutarimą Nr. 1207 „Dėl Kauno laisvosios ekonominės zonos statuto patvirtinimo“; 2001 m. balandžio 30 d. nutarimą Nr. 490 „Dėl Klaipėdos valstybinio jūrų uosto kompleksinio saugos plano patvirtinimo“; 2001 m. rugsėjo 13 d. nutarimą Nr. 1103 „Dėl Gaminių bandinių paėmimo ir apmokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo“; 2005 m. kovo 3 d. nutarimą Nr. 239 „Dėl 2004 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 850/2004 dėl patvariųjų organinių teršalų ir iš dalies keičiančio direktyvą 79/117/EEB įgyvendinimo“; 2004 m. gegužės 3 d. nutarimą Nr. 532 „Dėl Tikrinimą atliekančių valstybės institucijų darbo vežant prekes (krovinius) geležinkelio transportu per Stasylų–Vaidotų geležinkelio stotis taisyklių patvirtinimo“; 2007 m. spalio 10 d. nutarimą Nr. 1082 „Dėl Atnaujinamo valstybės nekilnojamojo turto sąrašo patvirtinimo ir lėšų, likusių atnaujinus valstybės nekilnojamąjį turtą, naudojimo“; 2011 m. gegužės 18 d. nutarimą Nr. 565 „Dėl 2009 m. rugsėjo 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1005/2009 dėl ozono sluoksnį ardančių medžiagų nuostatų įgyvendinimo“; 2016 m. rugsėjo 21 d. nutarimą Nr. 937 „Dėl Vystomojo bendradarbiavimo tarpinstitucinio veiklos plano patvirtinimo“; 2018 m. birželio 27 d. nutarimą Nr. 613 „Dėl administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti centralizuotai“; 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1224 „Dėl Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 27 d. nutarimo Nr. 1332 „Dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, taikymo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“; 2016 m. gruodžio 7 d. nutarimą Nr. 1224 „Dėl Sąjungos muitinės kodekso įgyvendinimo ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. spalio 27 d. nutarimo Nr. 1332 „Dėl 1992 m. spalio 12 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, ir 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas, taikymo Lietuvos Respublikoje taisyklių patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“; 2018 m. kovo 21 d. nutarimą Nr. 265 „Dėl Minamatos konvencijos dėl gyvsidabrio ir 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/852 dėl gyvsidabrio, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 1102/2008, įgyvendinimo“; 2018 m. balandžio 4 d. nutarimą Nr. 340 „Dėl Valstybės investicijų 2018–2020 metų programoje numatytų valstybės kapitalo investicijų paskirstymo pagal asignavimų valdytojus ir investicijų projektus (investicijų projektų įgyvendinimo programas)“; 2004 m. sausio 9 d. nutarimą Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“; 2010 m. lapkričio 17 d. nutarimą Nr. 1618

„Dėl Lielupės upių baseino rajono valdymo plano ir priemonių vandensaugos tikslams Lielupės upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“; 2010 m. lapkričio 17 d. nutarimą Nr. 1617 „Dėl Ventos upių baseino rajono valdymo plano ir priemonių vandensaugos tikslams Ventos upių baseino rajone pasiekti programos patvirtinimo“; 1999 m. sausio 22 d. nutarimą Nr. 78 „Dėl Prekių vežimo, laikymo ir tikrinimo Klaipėdos valstybinio jūrų uosto pasienio kontrolės punktų teritorijoje esančiose muitinės prižiūrimose uosto komplekso zonose taisyklių patvirtinimo“.

Turės būti parengtas Vyriausybės nutarimas dėl sutikimo reorganizuoti VAT ir reorganizavimo sąlygų aprašo patvirtinimo.

Taip pat Žemės ūkio ministerijai reikės keisti ir kitus įgyvendinamuosius teisės aktus – įsakymus (VAT yra paminėtas daugiau kaip 80 galiojančių įsakymų).

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Šiuo metu prognozuojama, kad papildomų valstybės biudžeto lėšų neprireiks įstatymams įgyvendinti.

Įvertinant tai, kad įstaigų vykdomos funkcijos nenaikinamos ir toliau bus vykdomos, bei tai, kad sujungimo procese dalyvaujančios įstaigos jau yra atlikusios struktūrinius pokyčius ir optimizavusios bendrąsias funkcijas, planuojama, kad jungimo metu bus galima atsisakyti iki 6 pareigybių, o tai leis sutaupyti iki 100 tūkst. eurų per metus. Taip pat bus optimizuotas įstaigų valdomas nekilnojamas turtas, planuojama atsisakyti apie 1500 kv. m šiuo metu naudojamo administracinės ir kitos paskirties nekilnojamojo turto, o tai leis sutaupyti apie 47 tūkst. eurų per metus dėl patalpų išlaikymo, tačiau pirmaisiais metais šios sumos reikės VMVT ir NMVRVI patalpų remontui ir pritaikymui (vienkartinio pobūdžio išlaidos).

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

„Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba“, „Valstybinė augalininkystės tarnyba“, „augalų apsauga“, „fitosanitarija“, „augalų veislių apsauga“, „augalų dauginamoji medžiaga“, „augalų apsaugos produktai“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Pažymėtina, kad VMVT turi pavaldžią biudžetinę įstaigą NMVRVI, kuri atlieka Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktais jai pavestas laboratorinių tyrimų atlikimo, nacionalinių referentinių laboratorijų ir rizikos vertinimo funkcijas. VAT struktūroje yra Augalininkystės produktų kokybės tyrimų laboratorija (skyrius), kurioje atliekami grūdų ir jų produktų kokybės tyrimai užtikrina valstybės rezervo maistinių grūdų atsargų, intervenciniuose ir licencijuotuose grūdų sandėliuose laikomų grūdų kokybę; laboratorijos specialistai kontroliuoja, kaip grūdus superkantys ūkio subjektai, supirkdami grūdus ir įvertindami jų kokybės rodiklius, laikosi valstybės standartų ir kitų teisės aktų reikalavimų, atlieka grūdus superkančių ūkio subjektų grūdų kokybės tyrimo laboratorijų tikrinimą ir atestavimą; atlieka laboratorinius dauginamosios medžiagos (sėklos) kokybės tyrimus pagal tarptautines taisykles bei nacionalines metodikas; išduoda tarptautinius sėklos sertifikatus; vykdo augalų veislių kokybės tyrimus; atlieka arbitražinius kokybės tyrimus, reikalingus nesutarimams tarp grūdų pardavėjų ir pirkėjų dėl grūdų ir jų produktų kokybės spręsti, organizuoja grūdų ir jų produktų kokybės vertinimo infraraudonųjų spindulių grūdų analizatoriais šalies bendro tinklo darbą ir jam metodiškai vadovauja.

VAT Fitosanitarinių tyrimų laboratorija (skyrius) veikia aštuoniuose tyrimų sektoriuose: bakteriologijos, mikologijos, entomologijos, herbologijos, nematologijos, virusologijos, viroidologijos ir fitoplazmologijos, molekulinės biologijos bei karatininiame šiltnamyje. Viena

svarbiausių VAT Fitosanitarinių tyrimų laboratorijos (skyriaus) funkcijų – padėti užtikrinti augalų sveikatingumą mūsų šalyje ir tai yra dalis fitosanitarinės kontrolės, kuri vykdoma atliekant tiek nacionalinę priežiūrą, Europos Sąjungos stebėseną, tiek gabenamų krovinių per šalies pasienio postus patikrinimus.

Be to, VAT organizuoja privalomų išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo tyrimų atlikimą kompetentingose Europos Sąjungos valstybių narių institucijose, ūkinio vertingumo tyrimų atlikimą, tikrina siūlomus augalų veislių pavadinimus. Ūkinio vertingumo tyrimai atliekami skirtingose Lietuvos dirvožemio ir klimato zonose išsidėsčiusiuose VAT augalų veislių tyrimo skyriuose.

Atsižvelgdami į tai, VAT jungimo metu prie VMVT siūlome visus pirmiau paminėtus VAT padalinius jungti prie NMVRVI. Todėl siūlomas Lietuvos Respublikos pluoštinių kanapių įstatymo 3 straipsnio 7 dalies ir Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo 6 straipsnio 1 dalies pakeitimas, pagal kurį VMVT būtų suteikta teisė įgalinti kitą įstaigą atlikti šioje dalyje nurodytus veiksmus.

Sujungiant abiejų įstaigų laboratorijas, bus optimizuojamas laboratorijų bendrųjų funkcijų atlikimas – sukuriama bendra logistika, suvienodinamas apmokėjimas už paslaugas (šiuo metu VAT už dalį tyrimų ima rinkliavas, NMVRVI – per biudžetą ir kt.).

Žemės ūkio ministras
Giedrius Surys

2019-05-28

Violeta Leščinskienė

2019-05-27